EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 10.1.2024
COM(2024) 1 final

SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ

o Evropském roce mládeže 2022

{SWD(2024) 1 final}

1 ÚVOD

V roce 2024 budou mladí Evropané dosud nejvzdělanější, technicky nejvyspělejší, nejmobilnější a nejpropojenější generací. Mladí občané EU uvádějí v průměru poměrně vysokou úroveň subjektivní pohody[1]. Jsou aktivní ve společnosti, v níž žijí[2], a jsou věkovou skupinou, která je nejvíce spokojena s fungováním demokracie v EU[3]. Zároveň jsou poznamenáni globální finanční krizí v roce 2008, pandemií COVID-19 a probíhající ruskou útočnou válkou proti Ukrajině. Nestálost, nejistota a bezprecedentní změny jsou běžné pro 73 milionů mladých lidí[4] v Evropské unii, což ovlivňuje jejich životní šance a duševní zdraví. Navzdory četným krizím si dnešní mládež vyvinula značnou míru odolnosti.

Tyto souvislosti formují názory, potřeby a chování dnešní mládeže.

Ačkoli jsou mladí lidé různorodí a vyjadřují různé a někdy i protichůdné vize, jedno je jasné: nabízejí **jedinečnou generační perspektivu**. Zapojení této různorodé perspektivy mladých lidí do procesu rozhodování o současnosti a budoucnosti je nejen spravedlivé, ale i nezbytné.

Rozsah výzev, kterým dnes čelíme, vyžaduje zapojení všech. Abychom udrželi demokracii, zajistili mír, pevně stáli za evropskými hodnotami a co nejlépe využili ekologické a digitální transformace, potřebujeme **kreativitu, energii a rozmanité talenty** všech občanů, zejména mladých lidí.

Proto předsedkyně von der Leyenová ve svém projevu o stavu Evropské unie dne 15. září 2021[5]navrhla prohlásit rok 2022 za Evropský rok mládeže, aby tak vzdala hold odolnosti, kterou mladí lidé prokázali během pandemie COVID-19, a aby jim umožnila utvářet budoucnost Evropy ve světě po pandemii. Podpora silného rozměru mládeže v prioritách a politikách EU zazněla v Evropském parlamentu a Radě, jakož i v klíčových organizacích zúčastněných stran, jako je Evropské fórum mládeže.

„Prezentuj svou vizi“ bylo heslo Evropského roku mládeže, který si kladl za cíl poskytnout mladým lidem **pozitivní vyhlídky**, posílit jejich **účast na demokratickém životě** v souladu s Lisabonskou smlouvou a dát jim **silnější hlas při tvorbě politik EU**.

Blížící se **volby do Evropského parlamentu** v červnu 2024 ještě více zdůrazňují význam zapojení mladých lidí do demokratického procesu. Příští Evropský parlament bude mít rozhodující slovo v oblastech, které se týkají mladých lidí – zdraví a dobré životní podmínky, životní prostředí a klima, vzdělávání a odborná příprava, mezinárodní spolupráce a evropské hodnoty, zaměstnanost a začleňování. Je proto velmi důležité, aby mladí občané využili příležitosti vyjádřit svou volbu pro Evropu a zajistit si preferované zastoupení v přímo voleném shromáždění EU.

Evropská komise je odhodlána dále naplňovat očekávání mladých lidí a zajistit jim lepší budoucnost. Tento závazek bude upevněn zavedením **kontroly z hlediska mládeže**, která zajistí, aby se při navrhování politik systematicky zohledňovaly dopady politik EU na mládež, a to s **využitím plného potenciálu rámce pro zlepšování právní úpravy**. Jejím cílem je zajistit, aby potřeby a názory mladých lidí byly zohledněny ve všech oblastech politiky.

[1] V roce 2022 hodnotili mladí lidé ve věku 16–29 let svou spokojenost se životem v průměru 7,3 body na stupnici od 0 (velmi nespokojen) do 10 (velmi spokojen) (Eurostat, Ukazatele kvality života – celkové životní zkušenosti).
[2] Bleskový průzkum Eurobarometr 502 – „Mládež a demokracie v Evropském roce mládeže“, květen 2022.
[3] Průzkum Evropského parlamentu z jara 2023: Demokracie v akci – rok před volbami do Evropského parlamentu.
[4] Poslední dostupné statistiky Eurostatu o celkovém počtu mladých lidí (ve věku 15–29 let). Viz: Přehled ukazatelů EU – Mládež – Eurostat (europa.eu).
[5] Projev o stavu Evropské unie v roce 2021 (europa.eu).

V souladu s článkem 7 rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2316 ze dne 22. prosince 2021 o Evropském roce mládeže (2022)[6] toto sdělení nastiňuje klíčové úspěchy roku a **prioritní opatření**, která udržují odkaz Evropského roku mládeže. Komise tato opatření navrhuje v souladu s čl. 6 písm. e) Smlouvy o fungování Evropské unie, podle něhož je EU v oblasti mládeže pověřena provádět činnosti, jimiž **podporuje, koordinuje nebo doplňuje činnosti členských států**. Úplnou zprávu o provádění, výsledcích a celkovém hodnocení evropského roku obsahuje zejména pracovní dokument útvarů Komise připojený k tomuto sdělení.

Toto sdělení a pracovní dokument útvarů Komise spolu s nadcházející hodnotící zprávou Komise o Strategii EU pro mládež na období 2019–2027[7] (očekává se v roce 2024) pomohou **utvářet budoucnost politiky EU v oblasti mládeže a posílí podíl mladých lidí na tvorbě politiky EU**[8].

2 EVROPSKÝ ROK MLÁDEŽE – HLAVNÍ ÚSPĚCHY[9]

Úspěch evropského roku byl výsledkem **úsilí o společnou tvorbu na více úrovních a se zapojením mnoha zúčastněných stran**, orgánů EU, členských států, zúčastněných stran v oblasti mládeže a mladých lidí. V souladu s rozhodnutím o Evropském roce mládeže[10] a v zájmu zajištění optimální koordinace vytvořila Komise pro evropský rok skupinu 29 národních koordinátorů, které nominovaly členské státy EU[11], šesti národních kontaktních míst v zemích přidružených k programu Erasmus+ a více než 120 zúčastněných stran na evropské úrovni.

Aktivními přispěvateli skupiny byly Evropský parlament, Evropský hospodářský a sociální výbor a Výbor regionů. Tato široká mobilizace různých aktérů při přípravě a provádění evropského roku vedla k navázání nových partnerství na všech úrovních, která budou mít pozitivní vliv na spolupráci mládeže v nadcházejících letech.

Evropský rok úspěšně vyvolal rozsáhlou mobilizaci a zapojení na všech úrovních. **Více než 2 700 zúčastněných stran**[12] v celé EU i mimo ni zaregistrovalo své aktivity na mapě Evropského portálu pro mládež, a přispělo tak k naplnění čtyř cílů Evropského roku mládeže[13].

Aktivity v rámci evropského roku byly určeny **pro** mladé lidi a byly realizovány **společně s nimi** a **jimi samotnými**. Okolo 92 % národních koordinátorů a národních kontaktních míst mimo EU spolupracovalo s národními radami mládeže složenými z mladých lidí. Z osmnácti řídicích skupin/sítí vytvořených na vnitrostátní úrovni jich šestnáct zahrnovalo národní rady mládeže a dvanáct další mládežnické organizace.

Evropský rok přiblížil mladým lidem evropské, národní, regionální a místní instituce. Díky tomuto roku si větší počet mladých Evropanů na vlastní kůži vyzkoušel, jak EU přispívá k jejich

[6] Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2316 ze dne 22. prosince 2021 o Evropském roce mládeže (2022), s. 1.
[7] Usnesení Rady Evropské unie o rámci evropské spolupráce v oblasti mládeže: Strategie Evropské unie pro mládež na období let 2019–2027.
[8] Akce týkající se politiky EU v oblasti mládeže navržené v tomto sdělení budou rozvíjeny v součinnosti s akcemi v rámci Strategie EU pro práva dítěte, COM(2021) 142 final.
[9] Úplná zpráva o úspěších Evropského roku mládeže je uvedena v doprovodném pracovním dokumentu útvarů Komise.
[10] Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2316 ze dne 22. prosince 2021 o Evropském roce mládeže (2022).
[11] Vzhledem k tomu, že za politiku v oblasti mládeže jsou odpovědná tři jazyková společenství v Belgii, byli jmenováni tři koordinátoři.
[12] Počet zúčastněných stran, které předložily aktivity na mapě na Evropském portálu pro mládež.
[13] Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2316 ze dne 22. prosince 2021 o Evropském roce mládeže (2022).

životu, podporuje jejich osobní rozvoj a poskytuje jim klíčové zdroje a dovednosti, aby se mohli stát aktivními občany a nositeli solidarity a pozitivních změn. Přibližně 83 % činností během roku se uskutečnilo za osobní účasti. Toto informační úsilí bylo důležité pro informování mladých lidí, včetně těch s omezenými možnostmi, o mnoha příležitostech.

Dopad informační činnosti Evropského

V Evropském portálu pro mládež je zaregistrováno více než **13 000 aktivit** organizovaných **2 700 zúčastněnými stranami v 67 zemích**

Celkem **92 %** národních koordinátorů a kontaktních míst spolupracovalo s radami mládeže složenými z mladých lidí.

Více než **jeden milion zobrazení stránek** na Evropském portálu pro mládež.

Na sociálních sítích EU pro mládež:

— **210 milionů zobrazení**,

— **10 milionů zapojení**,

— **91,4 milionu oslovených osob**.

Dialogy o politice v oblasti mládeže

Přibližně **300** mladých lidí se zúčastnilo **dialogů o politice v oblasti mládeže s evropskými komisaři**.

Podělili se o své **nápady a postřehy** a dozvěděli se, **jak EU funguje**.

Navázali kontakty se svými vrstevníky a **rozvíjeli odborné znalosti** v různých oblastech politiky.

Jejich **názory byly šířeny** prostřednictvím online **komunikačních kampaní**, které se týkaly dialogů. Celkem **95 %** účastníků hodnotilo dialogy jako **výborné / velmi dobré**.

Mladí lidé od evropského roku nejvíce očekávali, že společnost a činitelé s rozhodovací pravomocí budou více naslouchat jejich požadavkům a budou podle nich jednat[14]. V rámci evropského roku byli mladí lidé v centru politické agendy a měli mnoho **příležitostí vyjádřit své vize a nápady** k otázkám, které jsou pro ně důležité. Téměř 90 % zúčastněných stran z oblasti mládeže a 66 % mladých lidí, kteří poskytli zpětnou vazbu, potvrdilo, že jim Evropský rok mládeže tyto příležitosti, aby se vyjádřili, poskytl.

Začlenění perspektivy mládeže do všech oblastí politiky EU[15] bylo klíčovým cílem Evropského roku mládeže, kterého bylo dosaženo díky rozsáhlé mobilizaci mezi jednotlivými odděleními Komise. Přispělo k němu více než 30 oddělení, která předložila více než **130 politických iniciativ pro mladé lidi, z nichž mnohé byly vypracovány ve spolupráci s nimi**. V příslušných programech a nástrojích EU pro provádění cílů evropského roku, včetně kampaní, akcí a výzev k podávání návrhů, byla dle odhadů určena částka ve výši **140 milionů EUR**. Na vnitrostátní úrovni **81 %** národních koordinátorů a národních kontaktních míst uvedlo, že spolupracovali s jinými ministerstvy nebo veřejnými orgány než těmi, které jsou odpovědné za politiku v oblasti mládeže. A **69 %** z nich zřídilo řídicí skupiny/sítě pro evropský rok (z toho **61 %** tvořila ministerstva / veřejné orgány, které se na mládež nezaměřují).

Hlavních cílů roku, jimiž jsou větší zapojení mládeže a začlenění její perspektivy do celého spektra politik, bylo jednoznačně dosaženo a je třeba je udržet. Evropský rok mládeže byl úspěšným příběhem evropské spolupráce a jeho odkaz musí být zachován.

[14] Bleskový průzkum Eurobarometr 502 – „*Mládež a demokracie v Evropském roce mládeže*“, květen 2022.

[15] Evropský rok byl strukturován do devíti oblastí politiky, které jsou pro mladé lidi zvláště zajímavé: evropská vzdělávací mobilita, zaměstnanost a začleňování, politické dialogy a účast, ekologie, digitální technologie, kultura, zdraví, dobré životní podmínky a sport, mládež a svět a solidarita s Ukrajinou.

3 DALŠÍ POSTUP

V rámci odkazu evropského roku a v souladu se Strategií EU pro mládež na období 2019–2027 Komise podnikne další kroky **ve dvou klíčových oblastech**:

- dát mladým lidem silnější hlas při tvorbě politiky EU a
- řešení problémů mládeže ve všech oblastech politiky.

Toto úsilí bude vycházet z **rámce Komise pro zlepšování právní úpravy**, který nabízí jasnou strukturu pro konzultace se zúčastněnými stranami a hodnocení dopadů. Komise zajistí posílení vnitřní kapacity pro práci s mladými lidmi a zavede silný a nepřetržitý dialog se zúčastněnými stranami v průběhu celého cyklu tvorby politik.

Komise ve svých úvahách předložila řadu návrhů, jak pokračovat v úsilí o prohloubení rozměru politik EU zaměřených na mládež[16]. **Evropské fórum mládeže** předložilo návrhy na ověřování dopadu předpisů EU na mladé lidi[17]. **Evropský parlament** ve svém usnesení o odkazu evropského roku[18] vyzval Komisi, aby začala používat ověřování dopadu předpisů EU na mladé lidi (EU Youth Test), s cílem zajistit zapojení a angažovanost mladých lidí při přípravě politik EU. Ve svých závěrech o začleňování problematiky mládeže[19] **Rada** vyzvala Komisi, aby využila svůj rámec pro zlepšování právní úpravy a zohlednila dopad nových politik na mladé lidi.

3.1 POSÍLENÍ HLASU MLADÝCH LIDÍ PŘI TVORBĚ POLITIK EU

Každá akce, kterou EU podniká, by měla být inspirována mezigenerační solidaritou. Komise se ve svých rozhodnutích zavazuje k dodržování spravedlnosti mezi generacemi s cílem „zanechat tento svět lepším místem pro příští generaci“[20]. Kromě toho má mnoho politických iniciativ a rozhodnutí EU přímý dopad na život současné generace mladých lidí, jak ukazují i evropské cíle v oblasti mládeže[21], které jsou nedílnou součástí Strategie EU pro mládež. Proto je prioritou spolupráce EU v oblasti politiky mládeže její začleňování, tedy zohlednění rozměru mládeže ve všech příslušných oblastech politiky.

Aby bylo možné začlenit perspektivu mládeže do všech oblastí politiky při navrhování nebo změně politik, **zajistí Komise kontrolu z hlediska mládeže** tím, že plně využije nástroje pro zlepšování právní úpravy a konzultace. Tato kontrola z hlediska mládeže nezačíná od nuly, protože Komise již má k dispozici soubor příslušných **nástrojů pro zlepšování právní úpravy[22]**, které budou doplněny několika **nástroji zaměřenými na mládež** v rámci Strategie EU pro mládež na období 2019–2027[23].

---

[16] Evropský hospodářský a sociální výbor přijal stanovisko z vlastní iniciativy k tématu ověřování dopadu předpisů EU na mladé lidi (EU Youth Test) (SOC/728 *Ověřování dopadu předpisů EU na mladé lidi (EU Youth Test)*); Výbor regionů odkazuje na „*Ověřování dopadu předpisů EU na mladé lidi (EU Youth Test)*“ v Chartě mládeže a demokracie, která byla vydána společně se zřízením Evropského fóra mládeže.

[17] Evropské fórum mládeže – Ověřování dopadu předpisů EU na mladé lidi (EU Youth Test).

[18] Usnesení Evropského parlamentu ze dne 24. listopadu 2022 o odkazu Evropského roku mládeže 2022 (2022/2953(RSP)).

[19] Závěry Rady Evropské unie o podpoře začleňování problematiky mládeže do rozhodovacích procesů v Evropské unii (C/2023/1342).

[20] Stav Unie v roce 2022 (europa.eu).

[21] Evropské cíle v oblasti mládeže | Evropský portál pro mládež (europa.eu).

[22] Program Evropské komise pro zlepšování právní úpravy zajišťuje transparentní tvorbu právních předpisů EU založenou na důkazech a názorech těch, kterých se to týká. Viz: Zlepšování právní úpravy (europa.eu).

[23] Usnesení Rady Evropské unie o rámci evropské spolupráce v oblasti mládeže: Strategie Evropské unie pro mládež na období let 2019–2027.

3.1.1 KONTROLA Z HLEDISKA MLÁDEŽE: PLNÉ VYUŽITÍ NÁSTROJŮ PRO ZLEPŠOVÁNÍ PRÁVNÍ ÚPRAVY A KONZULTACE

Komise zajistí, aby stávající **nástroje pro zlepšování právní úpravy byly využívány v maximální možné míře**. Soubor nástrojů pro zlepšování právní úpravy určuje klíčové otázky pro zjištění významu dopadů pro mladé lidi:

- **Nástroj č. 31** pro vzdělávání a odbornou přípravu, kulturu a mládež poskytuje pokyny, odkazy a podklady pro hodnocení dopadů na mládež (demokratický život, občanská angažovanost, vzdělávání a učení, trh práce, zdraví a dobré životní podmínky, začleňování a boj proti chudobě).
- **Nástroj č. 29** pro základní práva, včetně podpory rovnosti, obsahuje výslovný odkaz na věkový aspekt a práva dětí při posuzování dopadů, jakož i na zmírnění potenciálních negativních dopadů v případech, kdy politická rozhodnutí, která se zdají být neutrální, mohou mít rozdílný dopad na určité skupiny, i když takový dopad nebyl zamýšlen ani předpokládán.
- **Nástroj č. 20** pro strategický výhled podporuje posouzení toho, jak mohou související megatrendy, např. demografické změny, přístup k surovinám a rychle se měnící technologická a socioekonomická realita, mladé lidi ovlivnit.

Úplné zavedení nástrojů pro zlepšování právní úpravy povede ke **kontrole z hlediska mládeže**. Perspektiva mládeže bude do tvorby politik začleněna ve **čtyřech klíčových fázích**:

1. **Posouzení významu pro mládež** – Komise s podporou svých korespondentů pro mládež (viz níže) a v případě potřeby se zapojením sítě mládeže posoudí, zda plánovaná iniciativa zařazená mezi prioritní iniciativy uvedené v příloze I pracovního programu Komise bude mít pro mladé lidi značný význam. K určení těchto klíčových prioritních iniciativ bude použit jednotný postup.

2. **Konzultace s mládeží** – pokud byla iniciativa označena za zvláště důležitou pro mládež, Komise zváží specializované konzultace s mládeží (cílené průzkumy, diskuse s mladými lidmi, reprezentativními mládežnickými organizacemi nebo platformou zúčastněných stran z řad mládeže). Kromě toho bude v takových případech do veřejných konzultací zahrnut povinný soubor otázek zaměřených na mládež s možností určit věkovou skupinu respondentů. To pomůže dále podněcovat příspěvky mladých lidí a uvést je v hodnocení dopadů. K usnadnění konzultací na národní úrovni by mohli být mobilizováni noví národní/regionální koordinátoři pro mládež (viz níže).

3. **Posouzení dopadů** – Komise s podporou korespondentů pro mládež provádí posouzení dopadů, přičemž vychází ze všech nástrojů pro zlepšování právní úpravy, které jsou považovány pro mládež za zvláště důležité, a dbá na to, aby dopady na mladé lidi byly řádně analyzovány, kdykoli byly označeny za relevantní.

4. **Kontrola** – **Výbor pro kontrolu regulace** ověřuje, zda byly řádně analyzovány všechny dopady, včetně dopadů na mládež a konzultací, kdykoli byly pro danou iniciativu označeny za zvláště důležité.

S cílem udržet politickou dynamiku začleňování problematiky mládeže do nových iniciativ a získat zkušenosti a znalosti na unijní, regionální i vnitrostátní úrovni rozhodování zahájí Komise řadu **specializovaných kulatých stolů zaměřených na začleňování problematiky mládeže** mezi příslušnými zúčastněnými stranami, zejména mládežnickými organizacemi, členskými státy a dalšími

orgány EU. Kulaté stoly se budou konat v souvislosti se zveřejněním pracovního programu Komise a zajistí monitorování zkušeností získaných při testu s ohledem na potřeby mládeže prováděného Komisí a začleňování problematiky mládeže v rámci Strategie EU pro mládež.

Za účelem prohloubení začleňování problematiky mládeže do tvorby politik Komise rovněž:

- povede **dialog s příslušnými partnery a zúčastněnými stranami z řad mládeže** a dále je bude zapojovat do přípravy příslušných návrhů politik. Za tímto účelem bude Komise dále podporovat mladé lidi, aby se aktivně účastnili veřejných a cílených konzultací, dialogů s tvůrci politik a panelových diskusí občanů a aby během nich sdíleli své názory,
- bude pokračovat v úspěšných **politických dialozích s komisaři**, které byly stěžejní akcí evropského roku. Mladí lidé z celé Evropy i mimo ni budou pravidelně mít příležitost vyměnit si s komisaři názory na klíčová témata a iniciativy zaměřené na pracovní program Komise,
- bude dále posilovat své **vnitřní kapacity pro práci s mladými lidmi**. Na základě zkušeností z evropského roku bude Komise pokračovat ve vnitřní **síti Komise pro mládež**, v jejímž rámci by **korespondenti pro mládež** byli hlavními kontaktními místy pro otázky mládeže v příslušných oblastech politiky a pomáhali by posilovat meziodvětvovou spolupráci a začleňování problematiky mládeže. Tato síť, kterou řídí **koordinátorka EU pro mládež**, si bude vyměňovat informace o připravovaných politikách, které by mohly mít potenciální dopad na mladé lidi, a bude spolupracovat se skupinou platformy zúčastněných stran z řad mládeže,
- v návaznosti na Konferenci o budoucnosti Evropy, která byla bezprecedentním opatřením v oblasti celoevropské demokracie, se Komise rozhodla dát mladým občanům větší slovo při tvorbě politik EU tím, že bude pravidelně svolávat náhodně vybrané **panelové diskuse občanů**, z nichž třetinu tvoří mladí lidé, aby projednávali některé klíčové politické iniciativy[24]. Po skončení konference byly uspořádány tři panelové diskuse, které se zabývaly plýtváním potravinami, virtuálními světy a vzdělávací mobilitou. Silný rozměr mládeže by měl být zachován i pro panelové diskuse občanů, které se budou konat v budoucnu.

Klíčová opatření:

1. plně využít potenciál začleňování problematiky mládeže jako součásti rámce a souboru nástrojů Komise pro zlepšování právní úpravy, vedoucí ke kontrole z hlediska mládeže;

2. pokračovat v dialozích o politice v oblasti mládeže s komisaři;

3. pokračovat v zajišťování silné účasti mládeže v panelových diskusích občanů;

4. dále mobilizovat vnitřní síť Komise pro mládež složenou z korespondentů pro mládež;

5. zahájit sérii specializovaných kulatých stolů zaměřených na začleňování problematiky mládeže.

[24] Sdělení Komise o konferenci o budoucnosti Evropy – Přeměna vize na konkrétní opatření, COM(2022) 404 final.

3.1.2 MOBILIZACE DIALOGU A NÁSTROJŮ PRO ZAČLEŇOVÁNÍ V RÁMCI STRATEGIE EU PRO MLÁDEŽ NA OBDOBÍ 2019–2027

Smysluplná účast mladých lidí[25] je základním kamenem každé dobře fungující demokracie a přispívá k inkluzivnější a soudržnější společnosti, a v tomto smyslu je obzvláště důležitá i pro volby do Evropského parlamentu v roce 2024. Součástí **balíčku opatření na obranu demokracie** je doporučení na podporu vysokých demokratických standardů evropských a vnitrostátních voleb a referend, které podporuje širokou účast různých skupin, včetně účasti mladých lidí ve volbách[26]. Zahrnuje také doporučení o podpoře zapojení a účinné účasti občanů a organizací občanské společnosti v procesech tvorby veřejných politik[27], které mimo jiné podporuje smysluplné, inkluzivní a bezpečné zapojení dětí a mladých lidí bez jakékoli diskriminace. V souladu s doporučením by členské státy měly vyvinout zvláštní úsilí k posílení účasti dětí a mladých lidí na politickém a demokratickém životě na místní, regionální a celostátní úrovni, včetně venkovských a odlehlých oblastí.

Aktivní účast ve společnosti a demokracii je prostředkem ke zvýšení klíčových dovedností mladých lidí, jejich perspektiv, pocitu sounáležitosti a pozitivního pohledu na svět. Průzkum Eurobarometr o mládeži a demokracii z roku 2022 ukázal rostoucí angažovanost mladých lidí, neboť 58 % mladých respondentů uvedlo, že jsou aktivní ve společnosti, ve které žijí[28].

Výsledkem tohoto roku byl silný tlak na to, aby mladí lidé měli mnohem více lepších příležitostí rozvíjet se jako aktivní občané a podílet se na demokratickém životě a rozhodování. Účast mládeže se proto stala hlavním tématem evropského roku, kterému se věnovalo nejvíce aktivit (43 %) na mapě aktivit Evropského portálu pro mládež[29]. „Více příležitostí, aby byly hlasy mladých lidí slyšet na všech úrovních“ bylo také nejčastějším následným opatřením, kterému dalo v průzkumech přednost 61 % mladých lidí, 72 % zúčastněných stran a 73 % národních koordinátorů a národních kontaktních míst. Je třeba, aby se mládež zapojila do všech oblastí politiky, které jsou pro mladé lidi důležité. Proto je klíčové posílit nástroje Strategie EU pro mládež. V zájmu udržení a rozvoje dynamiky dialogu a začleňování témat, které byly v průběhu evropského roku nastoleny, Komise:

- **posílí dialog EU s mládeží**, hlavní nástroj pro zapojení mládeže v Evropě, zvýšením jeho viditelnosti a dosahu, zapojením většího počtu různých mládežnických organizací a zlepšením šíření, využívání a sledování výsledků dialogu na všech úrovních a zintenzivněním úsilí o zapojení mladých lidí s omezenými příležitostmi. Dialog EU s mládeží je průběžný rozhovor s mladými lidmi a mládežnickými organizacemi, do něhož jsou zapojeni tvůrci politik a činitelé s rozhodovací pravomocí, jakož i odborníci, výzkumní pracovníci a další relevantní subjekty občanské společnosti. Aby se konzultace s mládeží dostaly na nejnižší úroveň, mohl by být tento dialog lépe propojen s klíčovými iniciativami, které Komise připravuje. Za tímto účelem Komise **více sladí zaměření dialogu s pracovním programem Komise**. S cílem podpořit proces rozšíření Komise prozkoumá možnosti dalšího zapojení mládeže z kandidátských a potenciálních kandidátských zemí,

- usnadní výměny a konzultace s mládeží o nadcházejících politických iniciativách, a to prostřednictvím nové **skupiny platformy zúčastněných stran z řad mládeže**, která naváže

[25] V rámci Roku mládeže zveřejnilo partnerství EU a Rady Evropy pro mládež studii „Smysluplná politická účast mladých lidí v Evropě: koncepce, vzorce a politické dopady“.
[26] Doporučení Komise o inkluzivních a odolných volbách, C(2023) 8626 final.
[27] Doporučení Komise o podpoře zapojení a účinné účasti občanů a organizací občanské společnosti v procesech tvorby veřejných politi, C(2023)8 627 final.
[28] Bleskový průzkum Eurobarometr 502 – „*Mládež a demokracie v Evropském roce mládeže*“, květen 2022.
[29] Organizátoři, ať už zúčastněné strany nebo mladí jednotlivci z celé Evropy i mimo ni, byli vyzváni, aby své iniciativy v rámci Evropského roku mládeže prezentovali na mapě aktivit Evropského portálu pro mládež.

na skupinu zúčastněných stran evropského roku a do níž budou zapojeny mládežnické organizace, výzkumní pracovníci v oblasti mládeže, zástupci členských států a dalších orgánů EU. Práce platformy **bude úzce sledovat připravované iniciativy EU**,

- bude dále rozvíjet **Evropský portál pro mládež** jako jednotné kontaktní místo pro příležitosti, které EU mladým lidem nabízí, které podporuje informační činnost, zvyšování povědomí a komunikaci s mladými lidmi. Informovanost a povědomí jsou předpokladem smysluplné účasti mládeže a posilují také pocit evropské sounáležitosti a perspektivy mladých lidí,

- prozkoumá možnost poskytování **mikrograntů** v budoucím programu Erasmus+. Tyto **nízkoprahové granty a granty nízké hodnoty byly** v průběhu roku úspěšně testovány některými národními koordinátory. Poskytují mladým lidem **snadný přístup k financování**, aby mohli pracovat na společných projektech, rozvíjet své dovednosti, akceschopnost a sebevědomí a pozitivně měnit své komunity. Mikrogranty jsou navíc účinným mechanismem pro zvyšování povědomí mladých lidí o příležitostech, které EU jim nabízí, a jejich zájmu o ně,

- přiblíží EU mladým lidem a zvýší povědomí o příležitostech, které EU nabízí, během **Evropského týdne mládeže**, který se koná ve dnech 12.–19. dubna 2024 a jehož tématem je demokratická účast. Týden mládeže má před volbami do Evropského parlamentu v roce 2024 velký význam. V rámci týdne se uskuteční **druhý** ročník akce **LevelUp!**, kterou bude pořádat Evropské fórum mládeže ve spolupráci s Komisí a Parlamentem, jak to již bylo vyzkoušeno v rámci Evropského roku mládeže. Cílem je zlepšit schopnosti v oblasti prosazování zájmů a komunikační a organizační schopnosti mladých aktivistů a zvýšit účast mladých lidí ve volbách, včetně voleb do Evropského parlamentu v roce 2024,

- dále **podpoří zapojení mládeže do vnější činnosti EU** prostřednictvím **poradních struktur pro mládež v delegacích EU** a konkrétních globálních iniciativ, jako je iniciativa WYDE (Women and Youth for Democracy)[30]. Komise dále posílí toto institucionální zapojení mládeže tím, že propojí mládež z Evropy i celého světa a v roce 2024 svede dohromady členy svých celosvětových sítí mládeže, jako jsou platformy Youth Sounding Board,

- bude vytvářet synergie mezi akcemi zaměřenými na účast mládeže a dětí[31], které reagují na právo dětí být vyslyšeny. Bude pokračovat v realizaci nové **platformy EU pro účast dětí**[32], která zapojuje děti do rozhodování v EU a podporuje jejich aktivní účast na demokratickém životě již od útlého věku,

- vybídne členské státy, aby po vzoru koordinátorky EU pro mládež zřídily **národní nebo regionální koordinátory pro mládež**. Tito koordinátoři by posílili meziodvětvovou spolupráci v oblasti mládeže, a to jak na vnitrostátní a regionální úrovni, tak mezi členskými státy a Komisí. Byli by vyzváni, aby se podíleli na činnosti platformy zúčastněných stran z řad mládeže a spolupracovali s koordinátorkou EU pro mládež. V souladu s posílenými prioritami rozšíření, které oznámila předsedkyně von der Leyenová, bude podporována také účast kandidátských a potenciálních kandidátských zemí.

[30] Iniciativa WYDE zahrnuje pět složek: (i) účast mládeže na věcech veřejných, (ii) mládež za svobodu sdružování a shromažďování, (iii) mládež a ženy v parlamentech, (iv) mládež a ženy v politických stranách a (v) podpora politické účasti mladých žen na rozhodování.

[31] Sdělení Komise o Strategii EU pro práva dítěte, COM(2021) 142 final.

[32] Platforma EU pro účast dětí.

Vzhledem k tomu, že začleňování problematiky mládeže je stále relativně novým pojmem, je třeba, aby zavádění konkrétních nástrojů pro začleňování problematiky mládeže na úrovni EU a na vnitrostátní úrovni (včetně kontrol z hlediska mládeže, ověřování dopadu předpisů EU na mladé lidi nebo podobných nástrojů) probíhalo postupně a **bylo doprovázeno souborem opatření na budování kapacit**, včetně vzájemného učení, shromažďování důkazů, odborné přípravy a zdrojů, s cílem získat znalosti o tom, co funguje. To je klíčové pro navržení co nejefektivnějšího způsobu, jak dosáhnout cíle začleňování problematiky mládeže, **aniž by to představovalo zbytečnou administrativní zátěž**. Za tímto účelem Komise:

- v roce 2024 předloží **analytickou zprávu** založenou na příspěvcích členských států s přehledem zkušeností jednotlivých států s přístupy k začleňování problematiky mládeže,
- usnadní **výměnu osvědčených postupů a bude organizovat činnosti vzájemného učení** pro zúčastněné členské státy. V rámci těchto činností by mohly být vytvořeny sady nástrojů, pokyny a školicí zdroje,
- bude spolupracovat s mezinárodními organizacemi, jako je **Rada Evropy a OECD**, s cílem dále obohatit důkazní základnu a zkušenosti získané při začleňování politiky mládeže.

Tyto poznatky mohou rovněž být podkladem pro specializované kulaté stoly zaměřené na začleňování problematiky mládeže.

Klíčová opatření:

1. posílení dialogu EU s mládeží;

2. vytvoření skupiny platformy zúčastněných stran z řad mládeže;

3. další rozvoj Evropského portálu pro mládež jako jednotného kontaktního místo pro příležitosti, které EU nabízí;

4. prozkoumání proveditelnosti mikrograntů v rámci budoucího programu Erasmus+;

5. Evropský týden mládeže 2024 zaměřený na demokratickou účast a akce LevelUp! pro mladé aktivisty;

6. podpora zapojení mládeže do vnější činnosti EU;

7. vytváření synergií mezi akcemi zaměřenými na účast dětí a mládeže;

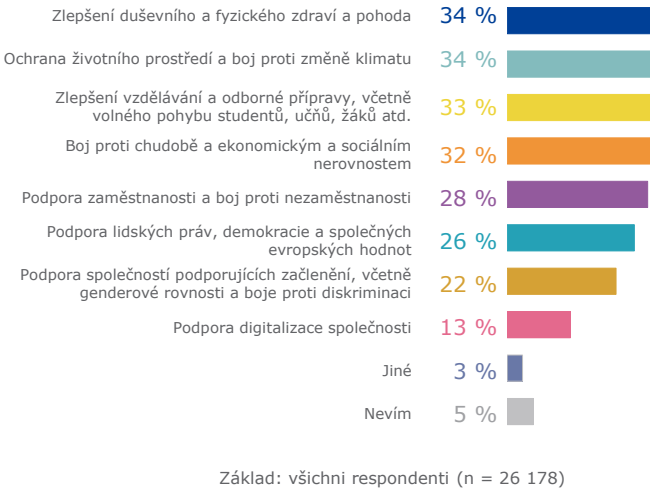
8. podpora členských států při zřizování národních nebo regionálních koordinátorů pro mládež;

9. budování znalostí a kapacit v oblasti začleňování problematiky mládeže prostřednictvím vzájemného učení, shromažďování důkazů, školení a zdrojů.

3.2 ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ MLÁDEŽE VE VŠECH OBLASTECH POLITIKY

Výše uvedená opatření pro začleňování problematiky mládeže jsou potenciálně relevantní pro všechny oblasti politiky. Mladí lidé by měli mít možnost vyjádřit svůj názor ve všech oblastech, které se jich týkají, a jejich potřeby by měly být zohledněny ve všech rozhodnutích, která se jich týkají.

Na jaká klíčová témata by se podle mladých lidí měl Evropský rok mládeže zaměřit[33]?

Zdroj: Bleskový průzkum Eurobarometr 502 „Mládež a demokracie v Evropském roce mládeže“, květen 2022.

V návaznosti na Evropský rok mládeže a s ohledem na hlavní obavy mladých lidí proto Komise přijme opatření v následujících **pěti klíčových oblastech politiky, které jsou pro mladé lidi důležité: zdraví a dobré životní podmínky, životní prostředí a klima, vzdělávání a odborná příprava, mezinárodní spolupráce a evropské hodnoty, zaměstnanost a začlenění.**

3.2.1 ZDRAVÍ A DOBRÉ ŽIVOTNÍ PODMÍNKY

Pandemie COVID-19 byla vážnou výzvou pro duševní zdraví, zejména u mladých lidí. Kromě toho čelí mnoha výzvám, které jim přinášejí digitální nástroje včetně sociálních médií, což zvyšuje tlak na duševní zdraví mnoha mladých lidí. Během pandemie COVID-19 vyvolaly všechny faktory, jako je zvýšená osamělost a snížení sociální interakce, ztráta příležitostí, nejistota ohledně budoucnosti a úzkost způsobená strachem a ztrátou, stres. [34] [35] [36]

Zlepšení duševního a fyzického zdraví a dobrých životních podmínek je nejrychleji rostoucí prioritou mladých lidí v EU[37]. Sdělení Komise o **komplexním přístupu k duševnímu zdraví**[38] z června 2023 bylo prvním a významným krokem k zajištění nového meziodvětvového přístupu k duševnímu zdraví. Při jeho přípravě byly shromážděny konkrétní příspěvky týkající se duševního zdraví mládeže. Sdělení o duševním zdraví uvádí 20 stěžejních iniciativ a finanční podporu ve výši 1,23 miliardy EUR z několika nástrojů financování EU. Komise:

[33] Respondenti mohli vybrat až tři odpovědi.
[34] Zpráva Komise o provádění Strategie EU pro mládež (2019–2021), COM(2021) 636 final.
[35] Podle zprávy UNICEF z roku 2021 je po dopravních nehodách druhou nejčastější příčinou úmrtí mladých lidí (15–19 let) sebevražda a v EU se roční hodnota ztraceného duševního zdraví dětí a mladých lidí odhaduje na 50 miliard EUR.
[36] Podle zprávy Stručný pohled na zdraví z roku 2022 hlásí každý druhý mladý Evropan neuspokojené potřeby v oblasti duševního zdraví a počet mladých lidí trpících depresí se více než zdvojnásobil.
[37] Bleskový průzkum Eurobarometr 502 – „*Mládež a demokracie v Evropském roce mládeže*“, květen 2022.
[38] Sdělení Komise o komplexním přístupu k duševnímu zdraví, COM(2023) 298 final.

- pomůže členským státům při provádění **doporučení Rady** z listopadu 2022 **o cestách ke školnímu úspěchu**[39], které zdůrazňuje dobré duševní podmínky dětí a mladých lidí jako klíčový faktor pro zlepšení jejich šancí na úspěch ve vzdělávání a v životě obecně,

- vypracuje **pokyny pro dobré podmínky ve školách**, které budou zveřejněny v roce 2024 prostřednictvím odborné skupiny Komise pro strategie vytváření podpůrných učebních prostředí,

- jako prioritu v roce 2024[40], a jak bylo oznámeno ve Strategii EU pro práva dítěte[41], předloží **doporučení Komise o rozvoji a posílení integrovaných systémů ochrany dětí** v členských státech. Ta se zaměří na potřeby dětí a zajistí lepší využití stávajících nástrojů EU (právních předpisů, politických opatření a financování),

- provede stěžejní iniciativy v rámci nového **sdělení Komise o duševním zdraví**, jako je podpora vytvoření sítě pro duševní zdraví dětí a mladých lidí v roce 2024, která bude sloužit k výměně informací, vzájemné podpoře a pomoci prostřednictvím ambasadorů mládeže, a vypracuje **soubor nástrojů prevence**, který se bude zabývat vzájemnými vazbami mezi duševním a fyzickým zdravím a klíčovými zdravotními determinanty,

- prostřednictvím akce „**Zdravé obrazovky, zdravá mládež**“ budou mladí lidé v digitální oblasti, online a na sociálních sítích lépe chráněni,

- podpoří členské státy při **sledování dopadu digitální transformace na dobré životní podmínky dětí** prostřednictvím portálu Lepší internet pro děti (BIK),

- podpoří členské státy při zlepšování **dobrých životních podmínek** mladých lidí **a jejich duševního zdraví** v rámci stěžejní iniciativy **Nástroje pro technickou podporu na rok 2024** s názvem Duševní zdraví: podpora dobrých životních podmínek a duševního zdraví[42] a bude i nadále poskytovat podporu v rámci stěžejní iniciativy Mládež na prvním místě s cílem posílit duševní zdraví a péči o zranitelné děti a mladé lidi,

- **zajistí bezpečnější a zdravější digitální prostor pro mladé lidi** prostřednictvím prosazování nařízení o digitálních službách, které vyžaduje, aby online platformy přístupné nezletilým osobám těmto osobám zajistily vysokou míru soukromí, bezpečnosti a ochrany,

- předloží **balíček zaměřený na prevenci** v rámci Evropského plánu boje proti rakovině, který zahrnuje:

    - návrh **doporučení Rady o nádorových onemocněních, kterým lze předcházet očkováním**, které má za cíl zvýšení účasti na očkování proti lidským papilomavirům mezi (pre)adolescentními dívkami a chlapci, a

      aktualizaci **doporučení Rady** z roku 2009 **o nekuřáckém prostředí**, které má za cíl chránit osoby před expozicí nepřímému kouři a aerosolům a přispět k vytvoření generace bez tabáku,

[39] Doporučení Rady ze dne 28. listopadu 2022 o cestách ke školnímu úspěchu a o nahrazení doporučení Rady ze dne 28. června 2011 o politikách snížení míry předčasného ukončování školní docházky.
[40] V rámci pracovního programu Komise na rok 2024.
[41] Sdělení Komise o Strategii EU pro práva dítěte, COM(2021) 142 final.
[42] Stěžejní iniciativa Nástroje pro technickou podporu na rok 2024 – Duševní zdraví: Podpora dobrých životních podmínek a duševního zdraví (europa.eu).

- **podpoří mládež v nejvzdálenějších regionech** s cílem zlepšit kvalitu života přizpůsobenou jejich regionům prostřednictvím grantového programu Youth4Outermostregions v hodnotě 1 milionu EUR[43].

3.2.2 ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A KLIMA

Úspěch Zelené dohody EU závisí na aktivní účasti občanů. Evropský rok mládeže vytvořil příležitosti, jak se zapojit do zelené transformace a pomoci ji utvářet. Mladí lidé by měli být vybaveni odpovídajícími dovednostmi a znalostmi, aby se mohli tvůrčím a inovativním způsobem vypořádat s výzvami v oblasti životního prostředí a změny klimatu. Na základě těchto snah Komise:

- podpoří společenství **mladých vyslanců Evropského klimatického paktu**, kteří budou v terénu prosazovat opatření v oblasti klimatu mezi mladými lidmi a podporovat jejich místní aktivity,
- podpoří přínos mladých lidí k dosažení cílů Unie v oblasti odolnosti vůči katastrofám jako základního nástroje pro posílení odolnosti vůči budoucím katastrofám,
- zvýší počet **příležitostí k dobrovolnické činnosti pro mladé lidi** zaměřené na zelenou transformaci, a to prostřednictvím **doplnění výzvy týkající se Evropského sboru solidarity, na rok 2024 z programu Horizont Evropa,**
- podpoří **sítě zelených měst a regionů** (jako je iniciativa Dohoda pro zelená města), aby se mladí stážisté a dobrovolníci mohli zapojit do místních zelených projektů,
- dále podpoří projekty v oblasti klimatu vedené mládeží v rámci **projektu EUTeens4Green** v rámci Fondu pro spravedlivou transformaci,
- podpoří členské státy při provádění **doporučení Rady o učení v zájmu ekologické transformace a udržitelného rozvoje**[44],
- podpoří novou **vzdělávací laboratoř pro mládež** v rámci **Koalice pro vzdělávání v oblasti klimatu**,
- před volbami do Evropského parlamentu v roce 2024 osloví mladé lidi prostřednictvím nadcházející **kampaně** Komise zaměřené na **klima a demokracii**,
- podpoří zapojení mladých lidí ze západního Balkánu do zelené transformace prostřednictvím specializované **laboratoře pro mládež západního Balkánu**,
- rozšíří dosah **akce Girls Go Circular**, kterou realizuje Evropský inovační a technologický institut a znalostní a inovační společenství s cílem podpořit digitální a podnikatelské dovednosti dívek v oblasti oběhového hospodářství,
- zdůrazní nutnost podporovat generační výměnu v zemědělství, protože mladí lidé jsou zdrojem nových nápadů a energie, mají inovativní iniciativy a jsou odhodláni prosazovat udržitelné postupy a transformaci.

[43] Obnovená výzva – Mládež pro nejvzdálenější regiony: jeden milion EUR na podporu mládeže v nejvzdálenějších regionech (europa.eu).
[44] Doporučení Rady ze dne 16. června 2022 o učení v zájmu ekologické transformace a udržitelného rozvoje.

3.2.3 VZDĚLÁVÁNÍ A ODBORNÁ PŘÍPRAVA

Téma vzdělávání a odborné přípravy bylo v evropském roce, který probíhal současně s oslavami 35. výročí programu Erasmus+ a obnovením vzdělávání v zahraničí po pandemii, důležitým tématem. Potřeba tuto činnost dále usnadňovat byla zdůrazněna v **doporučení Rady o mobilitě mladých dobrovolníků**[45], v nedávném **doporučení Rady „Evropa v pohybu“**[46] a v doporučeních Konference o budoucnosti Evropy z roku 2022[47]. Komise:

- bude v roce 2024 pokračovat v práci na **společném evropském diplomu**, v souladu s Evropskou strategií pro univerzity, pomáhat budovat silnější pocit evropské sounáležitosti mezi vysokoškolskými studenty a akademickými pracovníky zapojenými do nadnárodních akademických programů. Společné označení „evropský diplom“ by byla doplňkové osvědčení, které by na základě společných evropských kritérií doplňovalo kvalifikaci získanou studenty absolvujícími společné programy,
- bude prosazovat posílení role mladých lidí v **centru digitálního vzdělávání**, v přezkumu **Akčního plánu digitálního vzdělávání** v roce 2024 a v dalších iniciativách, které se týkají toho, aby digitální vzdělávání v Evropě bylo kvalitní, inkluzivní a dostupné pro všechny, včetně venkovských a odlehlých oblastí,
- konsoliduje **program Jean Monnet pro** školy v rámci programu Erasmus+ s cílem dále podporovat učení o integraci a hodnotách EU od útlého věku,
- vyzve členské státy, aby zvýšily počet příležitostí v oblasti vzdělávání, odborné přípravy, sportu a dobrovolnických a pracovních příležitostí pro **mladé lidi ve venkovských a odlehlých oblastech**, jak předpokládá Akční plán EU pro venkov[48],
- v roce 2024 bude pokračovat v iniciativě **EU TalentOn** pro mladé talentované výzkumné pracovníky a v iniciativě **soutěž EU pro mladé vědce** v rámci projektu Katovice – Evropské město vědy 2024,
- bude řešit **nedostatečné zastoupení dívek a žen** ve vzdělávání a odborné přípravě v **oblasti STEM**, mimo jiné prostřednictvím přístupu STEAM[49], v souladu s Akčním plánem pro digitální vzdělávání a Evropskou strategií pro univerzity,
- podpoří členské státy při navrhování a provádění reforem zaměřených na rozvoj dovedností mladých lidí v rámci stěžejní iniciativy v oblasti dovedností **Nástroje pro technickou podporu** na rok 2024: podpora systémů rozvoje dovedností, které jsou lépe přizpůsobeny trhu práce[50]. Podpora se bude týkat přetrvávajícího nesouladu mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi, nedostatku pracovních sil a zvyšování kvalifikace pracovní síly pro zelenou a digitální transformaci, jakož i přizpůsobení vzdělávacích systémů,
- podpoří účast **univerzit ze západního Balkánu** v rámci iniciativy „Evropské univerzity“,

[45] Doporučení Rady ze dne 5. dubna 2022 o mobilitě mladých dobrovolníků v rámci Evropské unie.
[46] Evropa v pohybu – návrh budoucnosti vzdělávací mobility | Evropský vzdělávací prostor (europa.eu).
[47] Konference o budoucnosti Evropy (europa.eu).
[48] Sdělení Komise – Dlouhodobá vize pro venkovské oblasti EU – – na cestě k posílenému, propojenému, odolnému a prosperujícímu venkovu do roku 2040, COM(2021) 345 v final.
[49] Přístup STEAM znamená začlenění umění a společenských a humanitních věd do výuky STEM jako transdisciplinárního, inkluzivního a na budoucnost zaměřeného přístupu k učení, aby se studium a kariéra v oblasti STEM staly přitažlivějšími pro různé skupiny žáků.
[50] Stěžejní iniciativa Nástroje pro technickou podporu na rok 2024 – Stěžejní iniciativa v oblasti dovedností: Podpora systémů rozvoje dovedností, které jsou lépe přizpůsobeny trhu práce (europa.eu).

- podpoří přijetí společného **rámce finančních kompetencí** EU/OECD-INFE **pro děti a mládež** v EU[51] ze strany členských států a zúčastněných stran.

3.2.4 MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE A EVROPSKÉ HODNOTY

Jako hlavní výstup globálního rozměru Evropského roku mládeže představila EU svůj vůbec první Akční plán pro mládež v rámci vnější činnosti EU[52], který vypracovala společně s mládežnickými organizacemi a mladými lidmi. Cílem Akčního plánu je zapojit, posílit a propojit mladé lidi z EU a partnerských zemí ze všech regionů a umožnit jim, aby přinesli svůj pohled na věc a podíleli se jako partneři na vnější činnosti EU. Komise:

- zvýší angažovanost EU ve vztahu k mladým lidem na celém světě, a to prostřednictvím provádění a posilování iniciativ, jako je **platforma Youth Sounding Board** pro mezinárodní partnerství, a stále častějšího zřizování poradních struktur pro mládež v delegacích EU,
- podpoří přínos mladých lidí k dosažení cílů udržitelného rozvoje pomocí nezbytných nástrojů, zdrojů a dovedností, mimo jiné prostřednictvím iniciativ, jako je Fond pro posílení postavení mládeže[53] a Africko-evropská akademie mládeže,
- vytvoří platformu pro pravidelný dialog a konzultace s mládežnickými organizacemi po celém světě prostřednictvím **platformy pro dialog s mládeží v rámci vnější činnosti EU[54]** a zajistí zapojení mládeže do různých konzultačních procesů, mimo jiné v rámci zavádění strategie Global Gateway[55],
- poskytne prostor a podpůrné kapacity pro aktivní účast mládeže na budování míru, reformě bezpečnostního sektoru a zprostředkovatelských procesech, aby zajistila zohlednění specifických potřeb a priorit mladých lidí a uznání a podporu jejich úlohy při obnově, a to v souladu se závazkem EU k Agendě OSN pro mír a bezpečnost,
- spustí **akce zaměřené na budování kapacit v oblasti mládeže a sportu v rámci programu Erasmus+** ve výzvě pro rok 2024 (prostřednictvím prostředků z nástroje NDICI – Globální Evropa) pro účast mládežnických a sportovních organizací z Ukrajiny a dalších zemí z regionu Východního partnerství, a to s cílem vybudovat jejich kapacity. Tyto akce jsou již otevřeny všem partnerům ze zemí západního Balkánu. Prozkoumá potenciál programu Erasmus+ v jiných regionech, zejména v oblasti virtuálních výměn a budování kapacit mládeže,
- bude dále podporovat nedávno vytvořenou **síť studentských spolků pro evropské záležitosti na britských univerzitách**. V rámci Akčního plánu pro mládež v rámci vnější činnosti EU bude v delegaci EU ve Spojeném království zřízena poradní struktura pro mládež,

[51] EU/OECD, Rámec finančních kompetencí pro děti a mládež v Evropské unii.

[52] Společné sdělení evropskému parlamentu a radě Akční plán pro mládež v rámci vnější činnosti EU na období 2022–2027 Podpora smysluplné účasti a posílení postavení mladých lidí v rámci vnější činnosti EU ve prospěch udržitelného rozvoje, rovnosti a míru, JOIN(2022) 53 final.

[53] Fond pro posílení postavení mládeže byl zřízen 4. října 2022 a bude realizován ve spolupráci s největšími světovými mládežnickými organizacemi prostřednictvím Globální mobilizace mládeže.

[54] Výzva k vyjádření zájmu o členství v platformě pro dialog mládeže v rámci vnější činnosti EU byla vyhlášena 6. října 2023.

[55] Platforma pro dialog občanské společnosti a místních orgánů Global Gateway byla zřízena 24. října 2023 a zahrnuje mládežnické organizace.

- s ohledem na summit OSN o budoucnosti bude pokračovat ve spolupráci s ESVČ a členskými státy EU v práci na ambiciózním a na konkrétní kroky zaměřeném Paktu pro budoucnost, včetně jeho kapitoly zaměřené konkrétně na mládež a budoucí generace, a zajistila následné kroky.

3.2.5 ZAMĚSTNANOST A ZAČLENĚNÍ

EU pomáhá členským státům snižovat nezaměstnanost a neaktivitu mladých lidí, mimo jiné tím, že se zaměřuje na mládež ve zranitelné situaci, jako jsou mladí lidé se zdravotním postižením, a nepřímo tím, že investuje do hospodářského rozvoje všech regionů EU. Řešení sociálních, ekonomických a územních rozdílů je pro mladé lidi důležité, protože zlepšuje rovný přístup ke službám a příležitostem v oblasti zaměstnanosti, vzdělávání a sociálního začleňování. Cílem je pomoci mladým lidem získat přístup k příležitostem bez ohledu na jejich socioekonomické zázemí nebo místo bydliště a podpořit digitální a zelenou transformaci a růst podporující začlenění. Posílená záruka pro mladé lidi bude i nadále základním nástrojem, který pomůže mladým lidem vstoupit na trh práce. Nástroj pro obnovu a odolnost podporuje v rámci NextGenerationEU investice a reformy v členských státech, přičemž se zaměřuje na ekologickou a digitální transformaci a další politiky pro děti a mládež, např. v oblastech vzdělávání a dovedností.

Stáže jsou pro mladé lidi důležitým odrazovým můstkem na trhu práce. Vzhledem k výrazným přínosům stáží žádali mladí lidé o lepší podmínky pro odbornou přípravu v EU a jako odkaz Evropského roku mládeže[56] předložili petici za zákaz neplacených stáží. Evropský parlament ve svém usnesení ze dne 14. června 2023 obsahujícím doporučení Komisi o kvalitních stážích vyzval Komisi, aby zajistila minimální normy kvality stáží, včetně odměňování[57]. Za tímto účelem Komise:

- v roce 2024 **aktualizuje svůj rámec kvality stáží**, aby se zabýval otázkami spravedlivého odměňování a přístupu k sociální ochraně. Komise má zejména v úmyslu navázat na usnesení Parlamentu návrhem legislativního aktu při plném respektování zásad proporcionality, subsidiarity a zlepšování právní úpravy,
- bude dále realizovat iniciativu **ALMA** (Aim, Learn, Master, Achieve – stanovit si cíl, učit se, osvojit si dovednost, dosáhnout cíle), a to s cílem pomoci znevýhodněným mladým lidem ve věku 18–29 let začlenit se do společnosti a na trh práce v jiných zemích. Na základě výzvy k podávání návrhů projektů v rámci iniciativy ALMA na úrovni EU se očekává, že se 29 projektů napříč EU zúčastní více než 800 mladých lidí, kteří nejsou v procesu vzdělávání, zaměstnání nebo odborné přípravy[58],
- **bude pracovat se skupinami, jejichž podnikatelský potenciál zůstává nevyužitý**, včetně mladých lidí, prostřednictvím osvětových, mentorských a výcvikových kampaní[59],
- bude pokračovat v podpoře členských států EU a regionů při **provádění programů politiky soudržnosti na období 2021–2027**[60], včetně podpory z Evropského fondu pro regionální

[56] Už žádné neplacené stáže! | Evropské fórum mládeže.
[57] V usnesení vyzývá Komisi, aby předložila návrh směrnice o stážích na otevřeném trhu práce, stážích aktivních politik na trhu práce a stážích, které jsou povinnou součástí odborné přípravy.
[58] Začlenit iniciativu ALMA do svých národních nebo regionálních programů ESF+ (2021–2027) se dosud zavázalo patnáct členských států.
[59] Opatření 17 balíčku na pomoc malým a středním podnikům.
[60] Politika soudržnosti – Hlavní investiční politika EU.

rozvoj v oblastech zaměstnanosti, vzdělávání a odborné přípravy, sociálního začleňování, sociální a zdravotní péče, udržitelného cestovního ruchu a kultury, z nichž budou mít mladí lidé jako určené cílové skupiny prospěch podle zjištěných potřeb v cílových územích,

- podpoří regiony EU postižené demografickými problémy, včetně odchodu mladé populace, prostřednictvím **mechanismu podpory talentů**. Mechanismus podporuje regiony EU při vzdělávání, udržení a získávání lidí, dovedností a schopností potřebných k řešení dopadů demografické transformace,

- bude nadále podporovat **vlády zemí západního Balkánu při provádění záruk pro mladé lidi** podle modelu EU a prosazovat podobné přístupy v sousedních zemích s cílem řešit obtíže mladých lidí, kteří nejsou zaměstnaní ani se neúčastní vzdělávání nebo odborné přípravy (NEET),

- bude i nadále podporovat členské státy EU při provádění **evropské záruky pro děti** s cílem předcházet sociálnímu vyloučení a diskriminaci a bojovat proti nim,

- jako jednu z iniciativ Strategie práv osob se zdravotním postižením[61] vypracuje spolu se zúčastněnými stranami balíček týkající se zaměstnanosti osob se zdravotním postižením, tj. soubor pokynů a postupů zaměřených na usnadnění zaměstnávání osob se zdravotním postižením. Pokyny se mimo jiné zaměřují na kariérní poradenství a postupy při zaměstnávání mladých lidí se zdravotním postižením,

- bude podporovat rozvoj prosperujících, silnějších, propojených a odolných venkovských oblastí, které budou podporovat zaměstnanost mladých lidí v souladu s Dlouhodobou vizí pro venkovské oblasti.

4 UDRŽENÍ NAŠEHO ZÁVAZKU VŮČI MLADÝM LIDEM V EVROPĚ

Orgány EU a členské státy během Evropského roku mládeže posílily své stávající závazky vůči mladým lidem v souladu s cíli Strategie EU pro mládež na období 2019–2027, kterými jsou podpora účasti mladých lidí a začlenění perspektivy mládeže do tvorby politik. Je velmi důležité, aby se tento stav udržoval a rozvíjel. Podpora dětí a mladých lidí je nezbytná k tomu, aby byla příští generace Evropanů připravena čelit výzvám rychle se měnícího světa a sebevědomě čelit budoucnosti.

Evropská komise bude mladé lidi dále podporovat konkrétními následnými opatřeními, jak je uvedeno v tomto sdělení. Ústředním prvkem tohoto přístupu je prvek spolupráce, který je v samotném evropském roce obsažen. Upevnilo se společné povědomí o tom, že projekty zaměřené na mládež jsou účinnější a efektivnější, pokud jsou vytvářeny a realizovány ve spolupráci s mladými lidmi a zúčastněnými stranami z řad mládeže. Výsledky jsou lepší, pokud jsou orgány EU a vnitrostátní, regionální a místní orgány otevřené a odhodlané ke spolupráci a nepřetržitému dialogu.

Tento dialog a spolupráce budou obzvláště důležité v úsilí o zapojení mladých lidí do voleb do Evropského parlamentu v roce 2024. Účast mladých lidí však nezačíná a nekončí pouze volbami. Vyrůstá z malého kroku – ať už je to dobrovolnictví v komunitním divadle nebo účast v celostátní

[61] Sdělení Komise „Unie rovnosti: Strategie práv osob se zdravotním postižením na období 2021–2030“, COM(2021) 101 final.

akci zaměřené na úklid pláží. Mezi další formy účasti mladých lidí patří kandidatura do studentské rady, petice nebo účast na konzultacích v rámci dialogu EU s mládeží, zapojení do mezinárodní nevládní organizace mládeže, účast na Evropském setkání mládeže či Evropském týdnu mládeže nebo zapojení do projektu v rámci programů EU pro mládež. To vše představuje zapojení mládeže do akcí.

Příležitosti, které mladí lidé dostávají, je formují jako občany a ovlivňují jejich rozhodnutí a životní cesty. To může v konečném důsledku určit, jakým směrem se bude Evropa ubírat. Proto Evropská unie přizná mladým lidem významnější úlohu při tvorbě a rozvoji politik EU.

Rok 2022 byl jejich rokem; měla by jim patřit i budoucnost.